

Täysistunto

Tiistai 6.9.2022 klo 13.59—18.24

10. Hallituksen esitys eduskunnalle kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi nostettavia edustajakanteita koskevan direktiivin täytäntöönpanoa koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 111/2022 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 10. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään lakivaliokuntaan, jolle talousvaliokunnan on annettava lausunto.

Lähetekeskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Avaan keskustelun, ja esittelypuheenvuoro, ministeri Henriksson, olkaa hyvä.

Keskustelu

17.16 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies, värderade talman! Meillä on nyt käsiteltävänä hallituksen esitys, jossa ehdotetaan säädettäväksi uusi laki kieltotoimenpiteitä koskevista edustajakanteista. Samalla muutetaisiin ryhmäkannelakia ja säädettäisiin uusi laki kuluttajien yhteisiä etuja edistävien järjestöjen nimeämisestä oikeutetuiksi yksiköiksi. Ehdotetuilla laeilla pantaisiin täytäntöön kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi nostettavia edustajakanteita koskeva direktiivi.

Värderade talman! I den här propositionen föreslås att det stiftas en ny lag om grupptalan om åtgärder för förbudsföreläggande. Det föreslås också ändringar i vissa lagar, däribland lagen om grupptalan, och att det stiftas en lag om utseende av organisationer som främjar konsumenters kollektiva intressen till godkända enheter.

Genom de föreslagna lagarna genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv om grupptalan för att skydda konsumenters kollektiva intressen. Målet för direktivet är att främja den inre marknadens funktion och förbättra tillämpningen av unionens konsument-skyddslagstiftning i medlemsstaterna, det vill säga vi förbättrar konsumentskyddet.

Uutta, arvoisa puhemies, olisi se, että tietyt viranomaiset ja kuluttajien yhteisiä etuja edistävät järjestöt saisivat panna vireille kanteen kuluttajien edustajina. Edustajakanteita olisivat hyvitysvaatimuksia koskevat ryhmäkanteet sekä kieltotoimenpiteitä koskevat edustajakanteet. Edustajakanteen voisi panna vireille sellaista elinkeinonharjoittajaa vastaan, joka olisi rikkonut unionin lainsäädäntöä. Kieltotoimenpiteellä elinkeinonharjoittajaa kieltettäisiin jatkamasta tai uudistamasta menettelyään. Kieltotoimenpiteen määräisi markkinaoikeus.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 85/2022 vp

Myös ryhmäkannelakia muutettaisiin siten, että kanteen kuluttajaryhmän puolesta voisi jatkossa nostaa kuluttaja-asiamiehen lisäksi järjestö. Ryhmäkannelain soveltamisalaa laajennettaisiin direktiivin soveltamisalan mukaisesti nykyisestä siten, että perinteisen kuluttajakaupan lisäksi ryhmäkanteen voisi nostaa esimerkiksi tietosuojaa, rahoituspalveluja taikka liikennettä tai sähköistä viestintää koskevissa asioissa.

Tillämpningsområdet för lagen om grupptalan ska utvidgas i enlighet med direktivets tillämpningsområde så att talan kan väckas förutom vid brott mot de traditionella konsument-skyddsbestämmelserna även till exempel i ärenden som gäller dataskydd, finansiella tjänster, transporter och elektronisk kommunikation.

Uudistuksella varmistettaisiin, että kuluttajien yhteisiä etuja edistävät järjestöt voivat saada kanneoikeuden. Tämä on siis uutta. Erillisessä laissa säädettäisiin edellytyksistä, jotka niin sanotuiksi oikeutetuiksi yksiköiksi nimettävien järjestöjen tulisi täyttää. Asetettavien vaatimusten tarkoituksena olisi osaltaan varmistaa, ettei edustajakanteita tai ryhmäkanteita nostettaisi muutoin kuin kuluttajien oikeuksien toteutumiseksi. Jotta järjestöillä olisi käytännössä mahdollisuus nostaa ryhmäkanteita, sallittaisiin oikeudenkäyntien rahoittaminen ulkopuolisella rahoituksella. Tällaiselle rahoitukselle asetettaisiin ryhmäkannelaissa tiukat ehdot perusteettomien oikeudenkäyntien estämiseksi.

Uudistus edistäisi kuluttajansuojan toteuttamista, ja sen takia tämä uudistus on tarpeen. Ehdotetaan, että lait tulevat voimaan 25.6.2023.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin lakivaliokuntaan, jolle talousvaliokunnan on annettava lausunto.